

Neverovatna Obnova Srbije

Author: [Milenko Vasovic](#)

Brzina kojom se obnavlja Srbija nije tako uspesna kakvom je drzavna televizija nastoji prikazati.

Freneticno saniranje mostova pogodjenih prosle godine u toku NATO bombardovanja nadmasuje sva ocekivanja.

Drzavna televizija svakodnevno prikazuje gradjevinare koji obecavaju da ce završiti u roku kao i politicare koji prisustvuju svecanom otvaranju mostova.

Polovina od ukupnih 64 mostova, unistениh ili ostecenih za vreme NATO bombardovanja prosle godina vec je popravljena, a rad na dodatnih 27 mostova trebalo bi da bude završen 7.jula. Kao da se neko poigrava zakljuckom Instituta za obnovu puteva Jugoslavije, koji je pre sest meseci predvideo da ce program rekonstrukcije trajati tri godine.

Istovremeno, zvanicni troskovi radova su mnogo manji nego sto su ih procenili nezavisni beogradski ekonomisti.

Ovakva optimisticka predvidjanja su jedinstvena i zbog toga sto je Jugoslavija osiromasena zbog medjunarodnih sankcija koje su na snazi protiv nje.

Mecjutim, nije sve onako kako izgleda na prvi pogled. Impresivna brzina obnove ostvorena je putem bezobzirne eksploatacije radne snage. Pod parolom "oslanjanja na sopstvene snage" vlada vrsi pritisak na preduzeca da tesko rade ni za kakvu nadoknadu, da bi se ostvario njen cilj.

Velika drzavna preduzeca pozvana su ili da daju novac za obnovu ili da besplatno obavljaju odredjene poslove.

Jedno gradjevinsko preduzece, za koje su vlasti smatrale da ima bankovni racun u inostranstvu, navodno je placeno manje od deset posto za obavljени posao u vrednosti od 8 miliona nemackih maraka (4 miliona dolara).

Oko stotinu radnika iz drugog gradjevinskog preduzeca, koji su obnovili most Smederevo-Kovin, odlucilo je da blokira ovaj most proslog decembra u znak protesta sto im nisu isplaceni licni dohodci za njihov danonocan rad.

U anketi koju je sproveda novinska agencija BETA, jedino je preduzece Mostogradnja iz Beograda bilo isplaceno unapred, dok je druga anketa koju je sproveo Ekonomski institut za javno mnjenje pokazala da mnoga preduzeca jos uvek cekaju da ih isplate za 70 odsto od završenih radova.

Pomocne industrije kao sto su proizvodjaci cementa, zeleza, sljunka i peska takodje su primorane da daju svoj doprinos naporima za obnovu zemlje.

Eksploatacija nekih 200 preduzeca i 140,000 gradjevinskih radnika koji ucestvuju na sanacijama ratne

stete dovela je do negodovanja sindikata.

Prosecne plate u gradjevini su medju najnim primanjima u Srbiji i iznose oko 37 nemackih maraka mesечно (18.50 dolara). Medjutim mnogi radnici dobijaju jedino zagantovana minimalna mesecna primanja od 11.5 nemackih maraka i ova placanja kasne ponekad po deset meseci.

Forsiranje brzine rekonstrukcije, u dnevnim i nocnim smenama bez obzira na vremenske uslove predstavlja "fizicku eksploataciju radnika koja moze ozbiljno ugroziti njihovo zdravstveno stanje", rekao je jedan predstavnik sindikata.

Pored iskoristavanja radne snage, vlada stampa novac da bi pokrila finansiranje procesa obnove. Ministri su priznali da je ovo razlog sto je nedavno doslo do devalvacije dinara od 20 odsto.

Pomoc od 30 miliona dolara koja je proslog decembra stigla iz Kine donekle je olaksala ekonomsku situaciju. Medjutim, posto je proslogodisnji trgovinski deficit iznosio 1,798 biliona dolara, ova suma je predstavlja kap u moru.

Ekonomisti Ekonomskog instituta, Nebojsa Savic i Goran Pitic, predvidjaju da ce ova politika "oslanjanja na sopstvene snage" dovesti za godinu dana do kolapsa prometa isplata i uplata, a za dve godine do bankrotstva drzave.

Milenko Vasovic je redovni dopisnik IWPR iz Beograda.

Location: [China](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/neverovatna-obnova-srbije>